

Memorandum van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw: Naar een coherent en stimulerend Vlaams vrijwilligersbeleid

1. Een Vlaams Vrijwilligerswerkbeleid is absoluut noodzakelijk

‘Vrijwilligerswerk gebeurt niet zomaar’. Daarom is het essentieel om een stimulerend, vrijwilligersvriendelijk klimaat te ontwikkelen waarin het engagement van de Vlamingen gestalte krijgt, met aandacht voor de nodige erkenning en waardering. In het volgende Regeerakkoord wordt de ontwikkeling van een Vlaams vrijwilligers(werk)beleid opgenomen.

Hoewel de Vlaamse overheid al tal van initiatieven ondersteunde in het verleden, leidden de inspanningen nog niet tot systematische aandacht, noch tot een omvattende strategie voor het vrijwilligerswerk op Vlaams niveau: het beleid is versnipperd; het komt niet binnen alle beleidsdomeinen even consequent aan bod, wat tot onzekerheid, verschil in waardering, concurrentie tussen sectoren, en verschil in beschermingsgraad voor de vrijwilligers leidt.

2. Elementen ter ontwikkeling van een Vlaams vrijwilligers(werk)beleid

2.1. Ontwikkeling van een gecoördineerd beleid inzake vrijwilligerswerk

De Vlaamse Regering engageert zich om de ontwikkeling van een duidelijke *visie* op een Vlaams vrijwilligers(werk)beleid te realiseren, met als kernelement dat vrijwilligers, en vrijwilligerswerk, ongeacht de aard van de activiteit, de sector, de vorm van de organisatie evenredig en gelijkwaardig kunnen ontwikkelen.

Dit gebeurt in samenspraak en overleg met relevante actoren uit het werkveld ‘vrijwilligerswerk’, waaruit een permanent overleg kan ontstaan.

In de schoot van de Vlaamse regering wordt hiertoe een coördinerend minister aangesteld.

2.2. Formele erkenning en uitbouw van een expertisecentrum vrijwilligerswerk

De Vlaamse overheid dient zonder uitstel te investeren in permanente, structurele ondersteuning van een Vlaams expertisecentrum vrijwilligerswerk, dat als dusdanig wordt erkend.

Het expertisecentrum bouwt deskundigheid op met betrekking tot alle aspecten van het vrijwilligerswerk (regelgeving, nieuwe tendensen, praktijken uit binnen- en buitenland, verstrekt advies en voorlichting,...) om de inzichten te vertalen naar bruikbare instrumenten voor het (intersectorale) werkveld.

2.3. Het Vlaams vrijwilligersbeleid enthousiasmeert en stimuleert

Door de eigen beleidsmaatregelen te toetsen

De Vlaamse overheid ontwikkelt een *instrument* om haar beleidsmaatregelen zelf te toetsen op hun vrijwilligersvriendelijk karakter. De Vlaamse overheid engageert zich ertoe om bezorgdheden, voorstellen en eventuele adviezen vanuit het werkveld m.b.t. concrete regelgeving (uitgewerkte of nog uit te werken) grondig te onderzoeken en binnen een redelijke termijn een gemotiveerd antwoord te geven.

Door zelf onderzoek uit te voeren of daartoe opdracht te geven

In VRIND worden om de twee jaar kerncijfers over het vrijwilligerswerk in Vlaanderen opgenomen zodat de verdere beleidsontwikkeling op dit gebied verzekerd is.

De Vlaamse overheid engageert zich bovendien om voldoende middelen te reserveren voor specifieke onderzoeksprojecten in samenwerking met de academische wereld.

Door vrijwilligers(werk) te promoten en te waarderen

Via vrijwilligerswerk verwerven mensen competenties, rechtstreeks via het uitvoeren van activiteiten of onrechtstreeks onder de vorm van informeel leren. Het is van groot belang dat de Vlaamse overheid dit (h)erkent.

De Week van de Vrijwilliger wordt aangewend om een jaarlijkse promotiecampagne op te zetten, waarbij de diversiteit van het vrijwilligerswerk onder de aandacht wordt gebracht van de publieke opinie. De overheid voorziet de nodige middelen om via eigentijdse communicatieve middelen dergelijke promotie te voeren.

De Vlaamse overheid neemt gepaste initiatieven om het vrijwilligerswerk te waarderen.

Door concrete ondersteuning te bieden aan organisaties die met vrijwilligers werken

Met het oog op de ontwikkeling van een kwalitatief vrijwilligersbeleid is het van essentieel belang dat organisaties voldoende middelen ter beschikking krijgen om vrijwilligers te begeleiden, hen degelijk te beschermen en te vormen.

Door op te treden als ‘facilitator’ van het vrijwilligers(werk)beleid.

Om de overheidsmiddelen op verschillende niveaus (via de ondersteuning van de steunpunten: Vlaams, provinciaal en Brussels) te optimaliseren is een duidelijk en waterdicht kader vereist dat de contouren van de samenwerking vastlegt, en deze opvolgt en versterkt.

De Vlaamse overheid stimuleert de lokale overheden om aandacht te schenken aan het vrijwilligerswerk en om concrete acties en initiatieven te ontwikkelen waardoor de kwaliteit van het vrijwilligersbeleid verbeterd wordt.